

Trygg & Säker förening i Färgelanda

Certifieringsunderlag, tips och checklistor
för idrottsföreningar i Färgelanda kommun

Västra Götaland

Innehåll

Vad är Trygg och Säker förening?	3
1. Föreningsdemokrati, ledarskap och värdegrund	4
2. Alkohol, narkotika, dopning, tobak & energidrycker	6
3. Anläggningar, lokaler och uthyrning	9
4. Brandsäkerhet	10
5. Utemiljö	12
6. Resor	13
7. Första hjälpen och hjärt- och lungräddning	14
8. Olycksfall och akut insjuknande	15
9. Försäkringar	17
10. Utrustning som föreningen använder i verksamheten	18
11. Maskiner, el, larm och kemiska preparat	19
Ansökan om certifikat till Trygg och Säker förening	21

*Tryckoriginal: Ingela Gustavsson, Västra Götalands Idrottsförbund
Augusti 2018*

Vad är Trygg och Säker förening?

Vi vill hjälpa föreningar att få ett ökat säkerhetstänk och att sätta tydliga mål för sin verksamhet samt utbilda och utveckla ledarskapet.

Trygg och Säker förening är en kvalitetsmärkning för föreningar där målet är bättre hälsa, färre skador samt ökad säkerhet och trygghet i föreningslivet.

Genom att certifiera sig får föreningen naturligt säkerhetsfokus och kan därmed undvika risker. En certifiering kan även höja föreningens status, då medlemmar vet att de kan känna sig trygga när de deltar i föreningens aktiviteter.

När er förening gått igenom materialet och arbetat med alla områden har ni tagit steget mot att bli en säkrare och tryggare förening. På sista sidan i detta dokument finns information om hur man ansöker om att bli en Trygg och säker förening.

Uppföljning av att föreningen fortsätter arbeta med konceptet Trygg och Säker förening sker årligen.

Mer information

Färgelanda kommun, folkhälsostrateg, kultur och föreningsutvecklare eller säkerhetsamordnare.

Telefon: 0528-56 70 00 (växel)

Alternativt...

RF-SISU Västra Götaland

idrottskonsulent med ansvar för Färgelanda kommun.

Telefon: 031-726 60 00 (växel)

1. Föreningsdemokrati, ledarskap & värdegrund

Sammanfattning av de allmänna bestämmelserna för bidrag i Färgelanda kommun (antagna av kommunfullmäktige 2014-09-03, § 125):

I Färgelanda kommun ska föreningsaktiviteter som är sunda, ger engagemang, upplevelser och en meningsfull fritid bedrivas. Föreningsarbetet ska drivas utifrån demokratiska arbetsformer och respektera de mänskliga rättigheterna.

Riksidrottsförbundet tog 2015 beslut om att idrottsrörelsen ska arbeta för livslång idrott i förening för alla och det togs beslut om en gemensam vision för detta, Strategi 2025.

Strategi 2025 inkluderar områdena:

En ny syn på träning och tävling

Inkluderande idrott för alla

Jämställdhet för en framgångsrik idrott

Den moderna föreningen engagerar

Ett stärkt ledarskap

Svensk idrott förändras

Hållbara föreningar har arbetat fram riktlinjer för verksamheten med bland annat verksamhetsidé, värdegrund, vision, med mera. Därutöver är föreningens viktigaste tillgång ledarna. Det är därför viktigt att stötta och utveckla dem på bästa sätt, så kallad ledarvård. Förslag på detta kan vara kontinuerlig feedback och visa uppskattning.

	JA	NEJ
Har föreningen en verksamhetsidé?	☐	☐

Har föreningen en värdegrund?	☐	☐
-------------------------------	--------------------------	--------------------------

Om ja, beskriv den kortfattat:

Har föreningen en vision?	☐	☐
---------------------------	--------------------------	--------------------------

JA

NEJ

Bedriver föreningen någon form av ledarvård?

Om ja, i så fall hur?

Hur går vi vidare med våra nej?

Mer information

RF-SISU Västra Götaland

idrottskonsulent med ansvar för Färgelanda kommun.

Telefon: 031-726 60 00 (växel)

Alternativt vastragotaland@rfsisu.se

2. Alkohol, narkotika, dopning, tobak & energidrycker

Riksidrottsförbundet anser att alkoholdrycker inte ska förekomma bland vare sig ledare eller aktiva i samband med barn- och ungdomsverksamhet. Föreningars verksamhet ska bedrivas i rökfria lokaler och anläggningar. Även utomhusmiljöer ska helst vara helt rökfria. Ledare och tränare är förebilder och deras förhållningssätt till alkohol och tobak har betydelse för att främja en alkohol- och tobaksfri uppväxt. Det ska råda nolltolerans mot narkotika och dopning inom Riksidrottsförbundet och de föreningar som är kopplade till dem. Enligt bidragsreglerna för föreningar i Färgelanda kommun ska föreningar stimulera till allsidiga, sunda, drogfria och engagerande verksamheter.

Livsmedelverket avråder från att använda energidrycker för att släcka törsten eller som vätskeersättning när du tränar eller anstränger dig fysiskt på annat sätt. Vidare avråder de barn och unga att dricka energidryck eftersom barn lättare upplever de negativa effekterna av högt koffeinintag (så som hjärklappning, sömnsvårigheter och huvudvärk) än vuxna.

	JA	NEJ
Har föreningen tagit en aktiv ställning i alkohol-, narkotika-, dopningsfrågor eller om energidrycker*?	☐	☐

Om ja, i vilken fråga och hur?

* Det kan exempelvis innefatta att det finns rutin/policy/handlingsplan eller att man har diskuterat hur föreningen agerar om till exempel:

- En ledare vid ett eller flera upprepade tillfällen kommer bakfull till träning, match eller annan föreningsaktivitet.
- En minderårig kommer till träning, match eller annan föreningsaktivitet onykter eller bakfull.
- En minderårig röker eller snusar vid ett eller flera tillfällen.
- En person under 15 år dricker energidryck vid ett eller flera tillfällen.
- Man misstänker narkotikapåverkan hos någon medlem.
- En förälder som ska skjutsa till en match dyker upp och är bakfull.

JA

NEJ

Arbetar föreningen förebyggande med alkohol-, narkotika-, dopning-, tobaksfrågor och/eller frågor om energidrycker?

Om ja, i så fall hur?

Ger ni information till era medlemmar om föreningens ställningstagande gällande alkohol, narkotika, dopning, tobak och energidrycker?

Om ja, hur?

Hur går vi vidare med våra nej?

Lästips

Riksidrottsförbundet har på sin hemsida information om dopning och där finns även deras policy kring alkohol och tobak www.rf.se

IQ har stödmaterial om alkohol och idrott på sin hemsida www.iq.se

Livsmedelsverket har information om energidrycker på sin hemsida www.livsmedelsverket.se

Mer information

Behöver ni stöd, rådgivning eller har frågor om något i detta ämne, kontakta Färgelanda kommun.

Färgelanda Kommun

Individ och familjeomsorgen, Öppenvårdsenheten
Tel 0528-56 77 25 (växel)

Folkhälsostrateg

Tel 0528-56 70 00 (växel)

Vid misstanke om brott eller akuta situationer kontakta polisen

Polisen

Tel 114 14 (ej akuta ärenden)

Tel 112 (ENDAST AKUTA ÄRENDEN)

3. Anläggningar, lokaler & uthyrning

	JA	NEJ
Äger föreningen en anläggning/lokal?	☐	☐
Hyr föreningen en anläggning/lokal?	☐	☐
Är lokalen tillgänglighetsanpassad?	☐	☐
Hyr föreningen ut sin anläggning/lokal?	☐	☐
Finns regler och rutiner för uthyrning?	☐	☐
Finns det en rutin för hur kontakt med Räddningstjänsten sker vid anmälan om tillfällig övernattning i lokal som normalt sett ej används som sovplats?	☐	☐
Finns regler och rutiner för övernattning?	☐	☐
Finns två vuxna med vid övernattning?	☐	☐

Hur går vi vidare med våra nej?

Lästips

Foldern "Brandskydd vid tillfällig uthyrning av samlingslokaler" finns hos **Myndigheten för samhällsskydd och beredskap**, hemsida: www.msb.se

Mer information

Beställ information om och blankett för anmälan om tillfällig övernattning hos vårt räddningsförbund **Norra Älvsborgsräddningsförbund (NÄRF)**.

Telefon (växel): 0521-26 59 00

Hemsida: www.brand112.se

Mail: info@brand112.se

4. Brandsäkerhet

Det är viktigt att alla i föreningen arbetar aktivt med förebyggande brandsäkerhet. Både i den egna lokalen och då föreningen är på resa till tävlingar, träningar och annat. Kontrollera brandsäkerheten extra då ni sover över i en lokal som vanligtvis inte används som sovlokal. Frågorna här nedan gäller främst lokalen som föreningen bedriver sin verksamhet i till vardags. Men frågorna är även bra att fundera kring då föreningen vistas i andra lokaler. Tänk på att regelbundet, till exempel inför varje ny säsong informera era medlemmar kring brandsäkerhet.

	JA	NEJ
Finns brandvarnare?	☐	☐
Hur ofta kontrolleras de?		
<hr/>		
Vem ansvarar för detta?		
<hr/>		
Finns brandsläckare, brandfilt eller annan släckutrustning?	☐	☐
Hur ofta kontrolleras de?		
<hr/>		
Vem ansvarar för detta?		
<hr/>		
Har utbildning i hantering av släckutrustning genomförts?	☐	☐
Vem/ vilka har utbildning i brandkunskap?		
<hr/>		
<hr/>		
Görs regelbundna brandövningar och utrymningsövningar?	☐	☐
Finns återsamlingsplats?	☐	☐
Finns skyltar om antal personer som får vistas i lokalen?	☐	☐

Hur går vi vidare med våra nej?

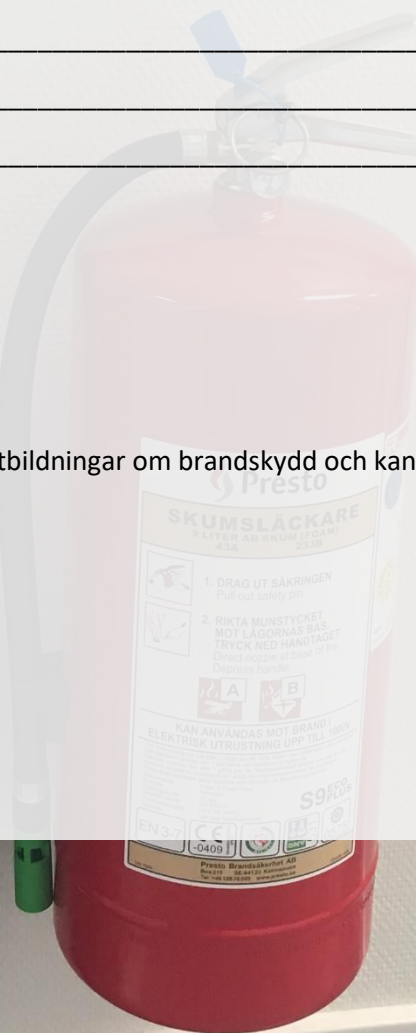
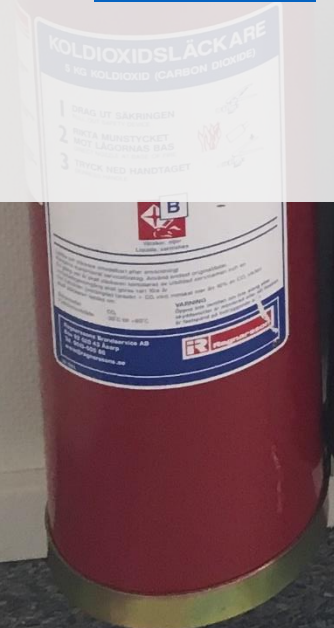
Mer information

Vårt räddningstjänstförbund NÄRF ger tips och utbildningar om brandskydd och kan svara på frågor.

Telefon (växel): 0521-26 59 00

Hemsida: www.brand112.se

Mail: info@brand112.se

5. Utemiljö

Hur ser utemiljön ut där er förening bedriver sin verksamhet?

	JA	NEJ
Kan medlemmar säkert och tryggt ta sig till och från föreningens aktiviteter?	☐	☐
Finns följande:		
Skymd sikt (höga häckar)?	☐	☐
Säkra cykelbanor, gångbanor, parkering?	☐	☐
Väggorsningar i anslutning till anläggningen?	☐	☐
Eventuella farliga genvägar?	☐	☐
Sandning och snöröjning?	☐	☐
Hur går vi vidare med våra nej?		

Behöver åtgärder genomföras är det respektive fastighetsägare och markägare som är ansvariga, gällande vägar är väghållaren ansvarig. Är kommunen ägare, använd felanmälningssblanketten på kommunens hemsida www.fargelanda.se eller ring 0528 -56 70 00 (växel).

6. Resor

Sverige har en nollvision i trafiken med målet att ingen ska dödas eller skadas allvarligt i trafiken. Det är viktigt att som förening föregå med gott exempel och arbeta med denna vision.

	JA	NEJ
Har ni resor i er förening?	☐	☐
Har ni reserutiner eller policy för resor? *	☐	☐
Har ni telefonlistor med kontaktinformation till ledare, föräldrar och ledning vid era resor?	☐	☐
Äger föreningen egna fordon?	☐	☐
Om ja, finns det rutiner för service av fordonen?	☐	☐

* Det kan exempelvis innefatta:

- telefonlistor med kontaktinformation för ledarna och ledning med vid resor.
- telefonlistor med kontaktinformation för deltagarna med vid resor.
- sjukvårdsmaterial med i fordonen.
- regler för hur resor ska ske lämpligast. Exempelvis, samåkning, samlingspunkt, hur länge en person ska ha haft körkort för att få köra andra i föreningen.

Tänk även på att ha med information om hur kontakt ska ske inom och utom föreningen vid eventuell olycka.

Hur går vi vidare med våra nej?

Lästips

NTF Fyrbodal

<https://fyrbodal.ntf.se/>

7. Första hjälpen och hjärt- och lungräddning

Alla föreningsledare bör ha utbildning i första hjälpen samt hjärt- och lungräddning. Med kunskap om första hjälpen och hjärt- och lungräddning kan och vågar du agera om olyckan är framme.

	JA	NEJ
Finns ledare som är utbildade i Första hjälpen?	☐	☐

Hur många?

Finns ledare som är utbildade i Hjärt- och lungräddning?	☐	☐
--	--------------------------	--------------------------

Hur många?

Har ni hjärtstartare?	☐	☐
-----------------------	--------------------------	--------------------------

Hur går vi vidare med våra nej?

Mer information/tips

HLR rådet – Sveriges råd för hjärt- och lungräddning
<https://www.hlr.nu/>

Röda Korset ger information om första hjälpen och hjärt- och lungräddning via www.redcross.se

Sveriges hjärtstartarregister
<https://www.hjartstartarregistret.se>

8. Olycksfall och akut insjuknande

Föreningar som är certifierade i Trygg och säker förening bör ha förbandsmaterial för akut omhändertagande vid olycksfall eller akut insjuknande. Förbandslådan ska vara lätt att hitta vid en nödsituation- märk upp med en skylt och placera den på en plats där den är lätt att upptäcka och komma åt. Föreningen bör även ha förbandsmaterial som kan tas med om föreningen reser till annan ort.

	JA	NEJ
Finns förbandsmaterial?	☐	☐
Vem ansvarar för detta?		
<hr/>		
Finns skylt vid förbandsmaterial? (Vitt kors på grön bakgrund)	☐	☐
Dokumenterar ni när skador /olyckor inträffar?	☐	☐
Finns en krisplan i er förening? *	☐	☐

Hur går vi vidare med våra nej?

Tips vid upprättande av krisplan! *

- Utgå från er föreningens verksamhet och tänk er i vad som skulle kunna hända.
- Gör krisplanen tydlig och enkel. Krisplanen ska vara lättillgänglig för alla.
- Gör den känd för medlemmar, föräldrar, ledare och alla i styrelsen.
- Var tydlig med vem som är ansvarig för vad om något skulle hända – utse en krisgrupp i er förening.
- Se till att rätt personer får utbildning i krishantering.
- Skapa larmlistor.
- Utse en kontaktperson för media.
- Utse ansvarig för krisinformationen extern och internt.
- Skapa en mötesagenda för krisgruppen som kan användas vid uppstart och följande möten. Kan innehålla punkter som behandlar kartläggning av situationen, vad har hänt? Vem är direkt och indirekt drabbade? Vilka åtgärder ska vidtas? Vem ansvarar för vad? Dokumentation och logg med tidsangivelser.
- Att vara medmänniska räcker långt!
Men tänk på att ibland behövs professionell hjälp.

5 Mer information

Färgelanda kommuns säkerhetssamordnare

Tel 0528-56 70 00 (växel)

Mycket god
haftförmåga

9. Försäkringar

Se över ert försäkringsskydd! Föreningen har ansvar att informera medlemmarna om vilket skydd de har då de är aktiva i föreningen. Om föreningen inte har någon medlemsförsäkring ska styrelsen fatta beslut om vad som gäller vid olycka eller skada för aktiv medlem.

	JA	NEJ
Finns försäkringsskydd i er förening?	☐	☐
Finns ansvarsförsäkring för er personal/ledare?	☐	☐
Finns lokal- eller anläggningsförsäkring?	☐	☐
Gäller försäkringen även vid uthyrning av lokal?	☐	☐
Har föreningen reseförsäkringar?	☐	☐
Görs regelbunden översyn av försäkringsskyddet?	☐	☐
Vem i föreningen har ansvar för försäkringen?		

Hur går vi vidare med våra nej?

Att tänka på

Även om föreningen är knuten till en riksorganisation eller ett specialförbund innebär det inte att man alltid har fullt försäkringsskydd. Kontakta ert förbund och hör vilka skydd som ingår och vad de täcker.

Lästips

Försäkringskunskap, www.svenskidrott.se/juridik/foreningskunskap
Riksidrottsförbundet, www.rf.se

Mer information

Färgelanda kommun har en kollektiv olycksfallsförsäkring.
Mer information finns på kommunens hemsida www.fargelanda.se

10. Utrustning som föreningen använder i verksamheten

Det är viktigt att alla medlemmar använder de skydd som verksamheten kräver, till exempel ridhjälm, benskydd, halsskydd med mera.

JA

NEJ

Informerar ni era medlemmar om utrustningen som behövs för aktiviteten?

Om ja, hur informerar ni?

Kontrolleras det att föreskriven utrusning används?

Om ja, när gjordes det senast och av vem?

Hur går vi vidare med våra nej?

11. Maskiner, el, larm och kemiska preparat

Om det är Färgelanda kommun som är ägare av byggnaden, lokalen eller anläggningen så ansvarar de för kontroll av ventilation, larm och el.

Maskiner innefattar allt från kaffebryggare till fordon. Det är viktigt att dessa kontrolleras regelbundet ur brandsäkerhetssynpunkt. Alla som hanterar eventuella larm ska känna till hur de fungerar och hur man agerar när ett larm har gått.

	JA	NEJ
Har föreningen maskiner och elektriska apparater?	☐	☐
Om ja, hur ofta kontrolleras de?		
<hr/>		
Kontrolleras ventilationen regelbundet?	☐	☐
Om ja, hur ofta kontrolleras de?		
<hr/>		
Har föreningen något larm? (t.ex. inbrottslarm/brandlarm)	☐	☐
Om ja, hur ofta kontrolleras de?		
<hr/>		
Används el, värme, öppen låga? (t.ex. slipmaskiner)	☐	☐
Om ja, hur ofta kontrolleras de?		
<hr/>		
Används kemiska preparat, tryckbärande kärl? (t.ex. gasolflaskor)	☐	☐
Om ja, hur ofta kontrolleras de?		

Hur går vi vidare med våra nej?

Ett tips för att förbättra säkerheten är att montera timers för exempelvis kaffebryggare, strykjärn och dylikt.

Ansökan om certifikat till Trygg & Säker förening

Föreningens namn: _____

Föreningens typ av verksamhet: _____

Adress: _____

Telefonnummer: _____

E-postadress: _____

Hemsida: _____

Antal medlemmar i föreningen: _____

Föreningen har arbetat med följande områden:

	Påbörjat	Klart
Föreningsdemokrati, ledarskap och värdegrund		
Alkohol, narkotika, dopning, tobak och energidrycker		
Anläggningar, lokaler och uthyrning		
Brandsäkerhet		
Utemiljö		
Resor		
Första hjälpen och hjärt- och lungräddning		
Försäkringar		
Utrustning som föreningen använder i verksamheten		

Detta intygas av föreningens ordförande:

Namn: _____

Datum (ÅÅÅÅ-M-DD): _____

Enligt Dataskyddsförordningen art. 13 har du rätt att få information om hur dina personuppgifter hanteras. Grunden till behandlingen är samtycke och du har rätt att återta denna. Uppgifterna kommer enbart användas för arbetet med Trygg och säker förening. Uppgifterna kommer att lagras så länge Färgelanda kommun och SISU arbetar med metoden. Du har rätt till registerutdrag, att få uppgifterna raderade och till rättningar. Du har även rätt att lämna klagomål till Datainspektionen.

Jag samtycker att mina personuppgifter hanteras enligt ovan bestämmelser.

Datum: _____

Underskrift: _____

Namnförtydligande: _____

Ansökan skickas in till:

Folkhälsostateg
Färgelanda kommun
Allhemsvägen 5
458 80 Färgelanda

Det går även bra att skicka in via mejl till folkhälsostategen, mejladress finns på kommunens hemsida www.fargelanda.se eller mejla till kommunens officiella mejladress kommun@fargelanda.se

